

העותרת:

התנועה לחופש המידע (ע"ר) (מס' 580425700)

ע"י עוה"ד יערה וינקלר-שליט, מ.ר. 69711 ו/או רחלי אדרי, מ.ר. 64835
רח' סעדיה גאון 26, תל-אביב-יפו ואור סדן מ.ר. 75759
טל': 03-9560146 ו/או 052-3687579 ; פקס: 03-9560359
כתובת דוא"ל: info@meida.org.il

- נגד -

המשיב:

משרד הבריאות

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים
טלפון: 02-5419555 ; פקס: 02-6705642
כתובת דוא"ל: ez-jer@justice.gov.il

עם הגשת העתירה שולמה אגרה בסך 2,117 ש"ח, בהתאם לפרט 20
לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007.

עתירה מנהלית

[לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998]

א. פתח דבר

בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיב, הוא משרד הבריאות, למסור את תשובתו לבקשת המידע שהוגשה (להלן: "הבקשה" או "בקשת המידע") בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק" או "חוק חופש המידע"), ביום 18 בינואר 2023, לפני כשישה חודשים, ואשר לא נענתה עד למועד הגשת עתירה זו.

המשיב חורג מן המועדים (המקסימליים) הקבועים בסעיף 7 לחוק ומשכך מבוקש מבית המשפט הנכבד להורות הן על מתן מענה לבקשה והן על פסיקת הוצאות לטובת העותרת אשר נאלצת להפנות משאבי זמן וכסף ל"מרדף" אחר המשרד שלא השיב לבקשה ואף התעלם מתזכורות והתראות שנשלחו בעניין.

ב. הצדדים להליך

1. **העותרת** היא התנועה לחופש המידע, עמותה רשומה הפועלת לקידום שקיפות וכן קידום ערכים של שקיפות, עוד משנת 2004. העותרת היא שהגישה את בקשות המידע שלא זכו למענה.
2. **המשיב** הינו משרד הבריאות, רשות ציבורית לפי סעיף 2 לחוק והוא הגוף הציבורי המחזיק במידע המבוקש.

ג. הסמכות לדון בעתירה

3. לבית משפט נכבד זה הסמכות העניינית לדון בעתירה בהתאם לפרט 2 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, וכן הסמכות המקומית לדון בה בהתאם לתקנה 2 לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000, שכן מקום מושבו של המשיב הוא ירושלים.

ד. תמצית העובדות

4. ביום 18 בינואר 2023, הוגשה בקשת מידע ביחס לשנים 2020 - 2022, שאלו עיקריה:
- א. רשימת שמות הרופאים אשר הוגשו נגדם תלונות בגין **מעשה או מחדל** שבעקבותיו נעשתה פניה למחלקה לרפואה דחופה, קרי, חדר מיון ו/או אשפוז בגין **סיבוך שנגרם לאחר ביצוע ברית מילה**.
- ב. בהתאם לחוזר, רשימת שמות המוסדות אשר אליהם נעשתה פניה למחלקה לרפואה דחופה (חדר מיון) ו/או מוסדות שהתקיים בהם אשפוז בגין סיבוך שנגרם לאחר ביצוע ברית מילה.
- ג. רשימת שמות הרופאים שרישיונם נשלל או הוקפא בגין מעשה רשלנות או מחדל בביצוע ברית מילה.
- בקשת המידע מצורפת ומסומנת **כנספח 1** לעתירה זו.
5. בצר לעותרת, מהעת הזו ועד ליום הגשת עתירה זאת, לא נתן המשיב כל התייחסות לבקשה, ובכך לא עמד בהוראה הקבועה בסעיף 7 לחוק וזאת חרף מספר תזכורות שנשלחו בעניין.
6. ביום 19 בפברואר 2023, בחלוף כחודש מאז הוגשה הבקשה, שלחה העותרת תזכורת ראשונה למשיב נוכח העובדה שטרם נמסר המידע המבוקש או כל החלטה אחרת בעניין.
7. כך גם בחלוף כחודש נוסף, שלחה העותרת התראה נוספת ביום 23 במרץ 2023, היות שהמשיב לא טרח לענות לבקשת המידע או לתזכורת הקודמת של העותרת.
- התזכורות מצורפות יחדיו ומסומנות **כנספח 2** לעתירה זו.
8. נוכח העובדה שאף תזכורת לא סייעה ומשום שטרם התקבל כל מענה שהוא, ביום 29 במאי 2023, שלחה העותרת מכתב התראה לפני נקיטת הליכים משפטיים ובו ציינה שחלפו כל המועדים הקבועים בחוק, דהיינו למעלה מ-120 ימים, ועל כן אם לא יתקבל מענה בהקדם - תוגש עתירה. גם מכתב זה לא זכה למענה כך שלא נותרה ברירה אלא להגיש עתירה זו.
- מכתב ההתראה מצורף ומסומן **כנספח 3** לעתירה זו.

ה. האינטרס הציבורי במסירת המידע

9. המידע המבוקש בבקשה נשוא עתירה זו נועד לאפשר לציבור בישראל (בעיקר הורים) יכולת בחירה אמיתית ומודעת בעת בחירת מוהל לביצוע ברית מילה וזאת לפי ניסיונם, מידת מקצוענותם של הרופאים המוהלים המציעים את שירותם. **בחירה מודעת שכזו יכולה להיעשות רק בתנאים של שקיפות ונגישות למידע המבוקש.**
10. כאן המקום לציין שעל אף שמקצוע המוהל אינו מוסדר על פי דין, הבקשה דן עוסקת בביצוע ברית מילה על ידי רופאים אשר כפופים למשרד הבריאות.

11. כאן המקום לציין כי לנוכח מקרים לא מעטים שהתפרסמו בשנים האחרונות על סיבוכים שאירעו בעת ביצוע ברית, הוקמה בשנת 2017 וועדה בין-משרדית של משרד הבריאות והרבנות הראשית לישראל אשר פרסמה [הוראת נוהל להסמכה, רישוי ופיקוח על מקצוע המוחל](#) (להלן, בהתאמה: "הוועדה" ו- "הנוהל"). מדובר בנוהל מפורט מאוד אשר ניכר בו שמנסחו מבינים את גודל האחריות של המוהלים והרופאים המבצעים את ההליך ואף עולה ממנו בבירור שיש בידי משרד הבריאות את המידע המבוקש, לכל הפחות באופן חלקי ביחס לרופאים שביצעו ברית מילה (להבדיל ממוהלים שאינם רופאים).
12. כשנה לאחר הקמת הוועדה, בשנת 2018 הוציאו משרד הבריאות והרבנות הראשית לישראל [איגרת לציבור ובה הנחיות לבחירת מוהל](#). במסגרת האיגרת, שהופצה בעשרות אלפי עותקים בכל מחלקות הלידה בבתי החולים בישראל, סופר על אודות הוועדה והומלץ להורים לבחור רק במוהל או רופא שעבר הסמכה ורישוי תחת ידי הוועדה.
13. עוד יצוין שלידתה של עתירה זו היא בחובה שקבע משרד הבריאות לפיה על בתי החולים הכלליים וקופות החולים לדווח לו (למשרד הבריאות) על אשפוז ו/או טיפול רפואי שניתן לאדם (תינוק/ קטין/ בגיר) בעקבות סיבוך שאירע בעת ביצוע ברית מילה. החובה נקבעה בחוזר [מנכ"ל 43/2005 "דיווח על מתן טיפול בעקבות סיבוך לאחר ברית מילה"](#) (להלן: "החוזר"). יצוין שהחוזר אשר הותקן בשנת 2005, עודכן מאז מספר פעמים ולאחרונה בחודש פברואר 2021.
14. בנסיבות אלה ברור שהמידע שמוחזק על ידי משרד הבריאות הינו מידע בעל חשיבות ציבורית אדירה. מדובר הן במידע שנאסף מכוח החוזר המחייב את המשרד לאסוף את דיווחי בתי החולים וקופות החולים על סיבוך לאחר ברית והן במידע שנאסף מכוח השתתפות המשרד בוועדה אשר לא רק מסמיכה אלא גם מפקחת ואף מחזיקה בסמכות לשלול תעודת הסמכה (ראה עמוד 20 לנוהל הנזכר בסעיף 11).
15. לאור כל האמור לעיל ברור שמסירת המידע המבוקש חשובה לקיומו של שיח ציבורי מועיל אשר תוצאתו שיפור וקידום הפיקוח על התחום.

ז. על המועדים הקבועים בחוק

16. כידוע, סעיף 7 לחוק קובע כי על רשות ציבורית להשיב לבקשת מידע בפרק זמן שלא יעלה על 30 ימים. עם זאת, המחוקק אפשר לרשות ציבורית, כהגדרתה בחוק, להאריך את מועד המענה בפרק זמן מקסימלי של עד 90 ימים נוספים, תוך עדכון מבקש המידע ומתן ארכות כדין.
17. בצר לעותרת חלפו למעלה מ-120 הימים הקבועים בחוק ולא ניתנה התייחסות לבקשה. העיכוב במסירת החלטת המשיב לבקשת המידע המוזכרת לעיל, הצריך מהעותרת להקצות משאבים למעקב אחר בקשה זו וזאת בדרך של שליחת תזכורות והתראות (ראה נספחים 2 ו- 3 לעתירה).
18. יובהר כי המועדים הקבועים בחוק חופש המידע לא נקבעו סתם, ואלה מאזנים בין החובה לממש את זכויותיו של מבקש המידע אל מול האינטרס של הרשות והצורך לאפשר לה להכין מענה לבקשת מידע.
19. המועדים שנקבעו בסעיף 7 לחוק הם רחבים דיים, כדי להבטיח פרק זמן המאפשר איתור מידע ואת בחינתו, עד לרגע המסירה. בתי המשפט הבהירו זה מכבר כי למועדים הקבועים בחוק חשיבות רבה. כך, למשל, במסגרת עת"ם (מנהליים ת"א) 36541-12-12 **שטנגר נ' לשכת עורכי הדין** (נבו 25.2.2014):

"יש חשיבות כי הרשויות יקפידו על המועדים שבחוק חופש המידע ולא יתישו את המבקשים באמצעות 'סחבת' במתן תשובות".

20. כך גם בספרות הובהר כי אין לראות במועדים הקבועים בחוק עניין "טכני" אלא מהותי, שאי-עמידה בו, עשויה במובנים מסוימים לרוקן את התוכן מהוראות החוק על כך הרחב ד"ר הלל סומר באומרו כלהלן:

"בקשה לקבלת מידע צריכה להיענות במהירות, ביעילות, בזול וברוב מוחלט של המקרים (שאינם נכנסים לגדרם של הסייגים [...]. על פי החוק), ללא כל עיכוב מיותר המחייב התנצחות עם הרשות ופנייה לערכאות. כל העֶרְמָה של קשיים על מימוש הזכות לקבלת מידע פוגעת במטרה הדמוקרטית של הזכות. עיכוב בקבלת המידע בזמן אמת מונע מהציבור לגבש את דעתו במועד לגבי סוגיות אקטואליות. כמו כן, לאור העלויות הגבוהות הכרוכות בפנייה לבית המשפט, סירוב הרשות למסור את המידע מרצונה כחוק, יביא בחלק ניכר מן המקרים לאי-מימושה של הזכות לקבלת המידע, גם אם על פי דין היה המבקש זכאי לקבלו [...]. במקרים רבים, מסכימים נציגי הרשות למסור את המידע... עם הגיעם לדיון בבתי המשפט בעתירה למסירת המידע [...] גישה כזו מעידה כי לא היה מקום לאימסירתו של המידע מלכתחילה, וכי תקוותה של הרשות הייתה שהמבקש יתייash מן הקשיים המוערמים עליו ולא ישקיע את משאבי הזמן והכסף הניכרים הכרוכים בפנייה לבית המשפט".

הלל סומר "חוק חופש המידע: הדין והמציאות" המשפט ח 435, 438 ו-445-446 (תשס"ג).

21. עוד יוער כי השיהוי הרב במתן מענה לבקשה חותר תחת מימושה של התכלית העיקרית של חוק חופש המידע, שהיא לאפשר בקרה ציבורית על מעשי השלטון (ראו למשל ע"מ 398/07 התנועה לחופש המידע נ' רשות המיסים, פ"ד סג(1) 284, פס' 47, 52 לפסק דינה של השופט ארבל (2008); ע"מ 1245/12 התנועה לחופש המידע נ' משרד החינוך, פסק דינה של השופטת ארבל (פורסם בנבו, 23.8.2012); ע"מ 10014/16 יש דין נ' המינהל האזרחי איו"ש, פס' 9 לפסק דינה של השופטת ברון (דעת מיעוט) (פורסם בנבו, 16.5.2019)).

22. יוער כי תופעת אי-מתן המענה לבקשות מידע היא תופעה חוזרת במשרד ראש הממשלה, כמפורט בעתירה זו ניתן לראות כי תופעה זו אף חוזרת ונשנית בנוגע למידע שבית המשפט העליון כבר פסק כי יש למסרו. שכפי שעולה לא פעם, מהווה את המשרד שמפר באופן הבוטה ביותר את הוראות החוק בבחינת המועדים הקבועים פה.

ח. סוף דבר

23. בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיב להפסיק את מחדלו ולמסור לעותרת את המידע המבוקש בבקשת המידע המוזכרת לעיל.

24. כמו כן, בית המשפט הנכבד מתבקש לחייב את המשיב בהוצאות בגין הליך זה, לרבות שכ"ט עו"ד ומע"מ כדין, על מנת שבעתיד ישיב הוא בעצמו וכן ישיבו רשויות אחרות, לבקשות מידע בתוך מסגרת המועדים הקבועה בחוק, ובכך יתייתר הצורך בפנייה לבית המשפט הנכבד לצורך קבלת החלטות בבקשות מידע.

25. לעתירה זו מצורף תצהיר מטעם מנכ"לית התנועה לחופש המידע לתמיכה בה, מצ"ב כנספח 4.

יערה וינקלר-שליס, עו"ד
ב"כ העותרת

התנועה לחופש המידע
 الحركة لحرية المعلومات
 The Movement for Freedom of Information

נספח 1

18.01.2023

לכבוד

עו"ד שולמית בלנק

הממונה על יישום חוק חופש המידע

משרד הבריאות

הוגש באמצעות המערכת המקוונת

שלום רב,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"), אבקשך להעביר אל הח"מ את המידע הנוגע לרופאים אשר התרשלו בעת מילוי תפקידם בביצוע ברית מילה, ואשר רישיונם נשלל בכל אחת מהשנים 2020-2022 (להלן: "התקופה המבוקשת").

הכל לפי המפורט להלן:

1. רשימת שמות הרופאים אשר הוגשו כנגדם תלונות בגין מעשה או מחדל שבעקבותיו נעשתה פניה למחלקה לרפואה דחופה (חדר מיון) או אשפוז בגין סיבוך שנגרם לאחר ביצוע ברית מילה, בחלוקה לפי השנים הנקובות בתקופה המבוקשת, הכל לפי חוזר מס': 43/2005 - "דווח על מתן טיפול בעקבות סיבוך לאחר ברית מילה" (להלן: "החוזר").
2. בהתאם לחוזר, נבקש לקבל את רשימת שמות המוסדות אשר נעשתה אליהם פניה למחלקה לרפואה דחופה (חדר מיון) או שהתקיים בהם אשפוז בגין סיבוך שנגרם לאחר ביצוע ברית מילה, בחלוקה לפי השנים הנקובות בתקופה המבוקשת.
3. רשימת שמות הרופאים שרישיונם נשלל או הוקפא בגין מעשה רשלנות או מחדל בביצוע ברית מילה, בחלוקה לפי השנים הנקובות בתקופה המבוקשת.

בהתאם לסעיף 6(ב) לתקנות חופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999, עמותה העונה על האמור בסעיף פטורה מתשלום אגרת הבקשה. על כן, כיוון שהתנועה לחופש המידע היא עמותה רשומה כמשמעותה בחוק העמותות, התש"ס-1980, שהציגה אישור ניהול תקין ופועלת לקידום מטרה ציבורית – היא פטורה מתשלום אגרת בקשה. ככל שנדרש, אנו מתחייבים לשלם אגרת טיפול והפקה עד לסכום של 160 ש"ח, ובכל מקרה שבו יידרש על ידכם סכום גבוה יותר, נדרשת מראש הסכמתנו להמשך הטיפול בבקשה.

להזכירכם, על פי חוק חופש המידע עליכם להשיב לבקשה זו בהקדם האפשרי ולא יאוחר משלושים יום מעת קבלת בקשה זו. כמו כן, לפי סעיף 6א לתקנות חופש המידע (אגרות), חריגה מהמועדים הקבועים בחוק לא תאפשר גבייה של אגרת טיפול והפקה.

בברכה,

עומר מנחם שליט

054-780-8087

19.02.2023

לכבוד
עו"ד שולמית בלנק
הממונה על יישום חוק חופש המידע
משרד הבריאות
בדוא"ל : hofesh@moh.gov.il

שלום רב,

הנדון : התראה בגין אי מתן מענה

ביום 18.1.2023 הוגשה על ידי הח"מ, בשם התנועה לחופש המידע (ע"ר), בקשת למידע הנוגע לרופאים אשר התרשלו בעת מילוי תפקידם בביצוע בראית מילה, וזאת בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ("החוק").

מספר הסימוכין של הבקשה הינו 355708.

לתשומת ליבך כי עברו מעל 30 ימים מיום הגשת הבקשה ולפיכך הרשות מצויה בחריגה מהמועד הקבוע בסעיף 7(ב) לחוק. בהקשר זה יוזכר כי לפי סעיף 6א לתקנות חופש המידע (אגרות), חריגה מהמועדים הקבועים בחוק לא תאפשר גבייה של אגרת טיפול והפקה.

למען נוחותך מצ"ב בקשת המידע שהוגשה.
נבקשך לפעול למסירת מענה מלא ללא דיחוי.

בברכה,

עומר מנחם שליט
טלפון - 054-7808087
מייל - omershalit@gmail.com

23.03.2023

לכבוד

ליזי עופר

מרכזת נושא חוק חופש המידע

משרד הבריאות

בדוא"ל: hofesh@moh.gov.il

שלום רב,

הנדון: התראה בגין אי מתן מענה

ביום 18.01.2023 הוגשה על ידי הח"מ, בשם התנועה לחופש המידע (ע"ר), בקשת מידע על אודות לרופאים אשר התרשלו בעת מילוי תפקידם בביצוע ברית מילה, וזאת בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ("החוק").

מספר הסימוכין של הבקשה הינו 355708.

ביום 19.02.2023 נשלחה על ידי הח"מ התראה ראשונה בגין אי מתן מענה לבקשה, אולם טרם התקבל מענה מטעם הרשות.

לתשומת ליבך כי עברו מעל 62 ימים מיום הגשת הבקשה ולפיכך הרשות מצויה בחריגה מן המועד הקבוע בסעיף 7(ג) לחוק. בהקשר זה יוזכר כי לפי תקנה 6א לתקנות חופש המידע (אגרות), חריגה מהמועדים הקבועים בחוק לא תאפשר גבייה של אגרת טיפול והפקה.

למען נוחותך מצ"ב בקשת המידע שהוגשה.

נבקשך לפעול למסירת מענה מלא ללא דיחוי.

בברכה,

עומר מנחם שליט

טלפון - 054-780-8087

מייל - omershalit@gmail.com

29.05.2023

לכבוד

סיוון דדון

הממונה על יישום חוק חופש המידע

משרד הבריאות

בדוא"ל: hofesh@moh.gov.il

שלום רב,

הנדון: התראה אחרונה בגין אי מתן מענה

ביום 18.01.2023 הוגשה על ידי הח"מ, בשם התנועה לחופש המידע (ע"ר), בקשת מידע על אודות רופאים אשר התרשלו בעת ביצוע ברית מילה, וזאת בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ("החוק").

מספר הסימוכין של הבקשה הינו 355708.

ביום 19.02.2023 נשלחה על ידי הח"מ התראה ראשונה בגין אי מתן מענה לבקשה, וביום 23.03.2023 נשלחה התראה נוספת היות ולא התקבל כל מענה מטעם הרשות.

לתשומת ליבך כי עברו מעל 120 ימים המנויים בחוק למתן מענה לבקשת המידע שלנו, ולפיכך הרשות מצויה בחריגה מן המועד הקבוע בסעיף 7(ג) לחוק. ככל שלא תתקבל תשובתכם עד ליום ראשון, 11.06.23, אנו נהיה חופשיים לפנות אל ערכות משפטיות. בהקשר זה יוזכר כי לפי תקנה 6א לתקנות חופש המידע (אגרות), חריגה מהמועדים הקבועים בחוק לא תאפשר גבייה של אגרת טיפול והפקה.

למען נוחותך מצ"ב בקשת המידע שהוגשה.

נבקשך לפעול למסירת מענה מלא ללא דיחוי.

בברכה,

עומר מנחם שליט

טלפון - 054-780-8087

מייל - omershalit@gmail.com

נספח 4

בית המשפט המחוזי בירושלים

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

עת"ם 06-23-_____

תצהיר

אני הח"מ, רחלי אדרי, ת.ז. 029989548, לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזה כדלקמן:

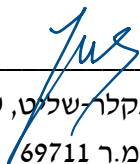
1. הח"מ משמשת כמנכ"לית התנועה לחופש המידע (ע"ר), היא העותרת בעתירה דנן, ועושה תצהיר זה כתמיכה בעתירה נגד משרד הבריאות כתמיכה ולאומות האמור בה.
2. העובדות המפורטות בעתירה הן בידעתי האישית והן אמת למיטב ידיעתי.
3. הטענות המשפטיות שבעתירה נכונים הם לפי מיטב ידיעתי ואמונתי, והמקור לידיעתי ולאמונתי הוא ייעוץ משפטי שקיבלתי מיועצי המשפטיים וכן מהשכלתי המשפטית.
4. אני מצהירה כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.

רחלי אדרי, עו"ד

אישור

אני הח"מ, עו"ד יערה וינקלר-שליט, מ.ר. 69711 מאשרת בזאת כי ביום 14.06.2023 עו"ד רחלי אדרי, המוכרת לי אישית ועל פי ת.ז. 029989548, חתמה על התצהיר דלעיל ואישרה את תוכנו לאחר שהוזהרתי כי עליה להצהיר את האמת וכי אם לא תעשה כן תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק.

יערה וינקלר-שליט, עו"ד

מ.ר. 69711

ב"כ העותרת